

2019 ŞUBAT AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Dış Ticaret.....	4
2) Ödemeler Dengesi.....	8
3) Enflasyon.....	9
4) İşgücü Piyasası.....	11
5) Kapasite Kullanım Oranları ve Üretim Endeksleri.....	13
6) Güven Endeksleri.....	14
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri.....	17
8) Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borç İstatistikleri.....	20
9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	22
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	24
1) Dış Ticaret.....	24
2) Yatırım Teşvikleri.....	26
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	26
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	27
5) Konut Satış İstatistikleri.....	29
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	30

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2019 yılı Şubat ayında dünyanın önde gelen ekonomik aktörleri olan ABD, Avrupa Birliği ve Çin gibi ülkelerin açıklanan ekonomik veri ve istatistikleri ile küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

Şubat 1. Hafta:

- ABD’de, dış ticaret açığı Kasım ayında 49,3 milyar dolar olarak beklentilerin altında gerçekleşti.
- ABD’de, Aralık ayında 57,6’ya gerileyen ISM imalat dışı satın alma müdürleri endeksi (PMI), Ocak’ta 56,7 seviyesinde gerçekleşti.
- Avrupa Komisyonu, 2019 yılı Euro Alanı büyüme tahminini %1,9 düzeyinden %1,3’e çekerek aşağı yönlü revize etti. Komisyon, enflasyonun 2019 yılında %1,4 oranında gerçekleşeceğini öngördü.
- İngiltere Merkez Bankası (BoE), politika faizinde değişikliğe gitmeyerek %0,75 seviyesinde tuttu. Yapılan açıklamalarda, İngiltere’nin son 10 yılın en zayıf büyümesini yaşadığı ve bu duruma Brexit belirsizliği ile birlikte küresel ekonomik büyümenin yavaşlamasının da etkisi olduğu belirtildi.
- İngiltere Başbakanı May, İngiltere Parlamentosu’nun reddettiği Brexit anlaşmasını AB yetkilileri ile yeniden görüşmek için Brüksel’e gitti. May, AB yetkilileri ile yaptığı görüşmenin ardından, anlaşmalı ayrılık konusunda bir yol bulmak için görüş birliğine vardıklarını ve Brexit’in zamanında gerçekleşmesini sağlamak için çalışacaklarını belirtti.
- Almanya’da sanayi üretimi Aralık ayında bir önceki aya göre %0,4, bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,9 azaldı.
- Aralık ayında Almanya’da yükselmesi beklenen fabrika siparişleri Kasım ayına göre %1,6 oranında düşüş göstererek yıllık bazda toplamda %7 geriledi. Bu gerilemede dış talepteki zayıflama etkili oldu.

Şubat 2. Hafta:

- ABD’de, TÜFE Ocak’ta bir önceki aya göre değişmezken, bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,6’ya geriledi.
- ABD’de sanayi üretimi Ocak ayında bir önceki aya göre %0,6 azaldı.
- Euro Alanı’nda sanayi üretimi Aralık ayında bir önceki aya göre %0,9, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,2 azaldı.
- İngiltere, 2018 yılının son çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla %0,2 büyüdü. İngiltere’nin yıllık büyüme oranı %1,3 ile 2012 yılından bu yana en düşük seviyede gerçekleşti.
- İngiltere, imalat üretimi Aralık ayında aylık bazda %0,7, yıllık bazda %2,1 azaldı.
- İngiltere Başbakanı Theresa May, Brexit anlaşması için AB ile görüşmelerin 26 Şubat tarihine kadar devam edeceğini ve o tarihe kadar yeni bir uzlaşma sağlanamazsa 27 Şubat tarihinde

parlamentoya değişikliklere açık yeni bir önerge sunulacağını ve atılacak sonraki adımların oylamaya sunulacağını açıkladı.

- Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), dünyada yavaşlayan ekonomik aktiviteyi öne sürerek 2019 yılı küresel günlük ham petrol talebi tahminini düşürdü. OPEC, bir önceki ay yaptığı günlük ham petrol talebi tahminini 240 bin varil düşürerek 30,6 milyon varile indirdi.
- Japonya 2018 yılının son çeyreğinde %1,4 ile beklentiler doğrultusunda büyüdü.
- Çin'de, Ocak ayında ihracat yıllık bazda %9,1 artarak 217,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, ithalat %1,5 azaldı. Böylece, dış ticaret fazlası 39,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Şubat 3. Hafta:

- ABD'de Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (imalat PMI), Şubat ayında 53,7 ile beklentilerin altında değer aldı.
- Euro Alanı'nda tüketici güven endeksi Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %1,4 artarken, bir önceki aya göre %1 geriledi.
- İngiltere'de, aralık ayında işsizlik oranı %4 seviyesinde sabit kaldı.
- Almanya'da, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 2018 yılı son çeyreklik %0 olarak açıklandı.
- Ocak ayında Japonya'da ihracat yıllık %8,4 azalırken, ithalat %0,6 azaldı.

Şubat 4. Hafta:

- ABD'de Şubat ayında tüketici güveni bir önceki aya göre 9,7 puan artarak 131,4 seviyesinde gerçekleşti.
- ABD, 2018'in son çeyreğinde %2,6 büyüyerek beklentiler paralelinde gerçekleşti. ABD'nin 2018 yılının tamamında ise GSYH büyümesi %2,9 düzeyinde gerçekleşti.
- İngiltere Başbakanı May, 12 Mart tarihine kadar revize edilmiş Brexit anlaşmasının onaylanmaması durumunda parlamentoda müzakere döneminin uzatılmasına yönelik oylama yapılacağını açıkladı.
- Euro Alanı'nda Sanayi Güveni Şubat ayında -0,4 olarak beklentilerin gerisinde kaldı. Euro Alanı'nda Tüketici Güveni ise Şubat ayında beklentilere paralel olarak -7,4 seviyesinde gerçekleşti.
- Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, küresel ekonomideki zayıflığın 2020'nin başlarına dek süreceğini öngördü. Ayrıca Çin ekonomisinin önümüzdeki dönemde son birkaç on yıllık dönemin en zayıf büyümesini kaydedeceğini tahmininde bulundu.
- Kanada'da Ocak ayında Tüketici Güven Endeksi (TÜFE), geçen yılın aynı ayına göre %1,4 yükseldi. Tüketici fiyatları bir önceki aya göre ise %0,1 arttı.
- Şubat ayında Almanya'da işsizlik oranı %5 olarak gerçekleşti.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

GTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Şubat ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 3,71 oranında artmış, ithalat ise % 18,70 oranında azalmıştır. 2019 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 3,71 artarak 14 milyar 312 milyon dolar,
- İthalat, % 18,70 azalarak 16 milyar 161 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 9,52 azalarak 30 milyar 474 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Şubat ayındaki 6 milyar 78 milyon dolar seviyesinden, % 69,58 oranında azalarak 1 milyar 849 milyon dolar seviyesine düşmüştür. Şubat ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 88,6 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Şubat ayında % 69,4 iken, 2019 yılı Şubat ayında % 88,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	13.076	13.906	6,35	13.800	14.312	3,71	26.876	28.218	4,99
İthalat	22.179	16.166	-27,11	19.879	16.161	-18,70	42.058	32.327	-23,14
Dış Ticaret Hacmi	35.255	30.071	-14,70	33.679	30.474	-9,52	68.934	60.545	-12,17
Dış Ticaret Dengesi	-9.103	-2.260	-75,17	-6.078	-1.849	-69,58	-15.182	-4.109	-72,93
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	59,0	86,0		69,4	88,6		63,9	87,3	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

GTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

• İhracat bir önceki yıla göre % 6,70 oranında artış ile 178 milyar 248 milyon dolar, ithalat ise % 10,87 oranındaki azalış ile 221 milyar 453 milyon dolar olmuştur.

• Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 3,81 oranında azalarak 399 milyar 701 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 80,5 olmuştur.

Tablo 2: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	1.280	1.601	25,03	1.732	1.748	0,89	3.013	3.349	11,15
2	Hammadde (ara mallar)	6.344	6.748	6,37	6.415	6.795	5,93	12.759	13.543	6,15
3	Tüketim malları	5.419	5.477	1,07	5.601	5.715	2,03	11.020	11.192	1,56
	Diğer	33	80	144,16	53	55	3,53	85	134	57,41
	Toplam	13.076	13.906	6,35	13.800	14.312	3,71	26.876	28.218	4,99

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	2.768	1.581	-42,89	2.729	2.352	-13,82	5.497	3.932	-28,46
2	Hammadde (ara mallar)	17.079	12.984	-23,98	14.706	12.232	-16,82	31.785	25.216	-20,67
3	Tüketim malları	2.280	1.542	-32,38	2.399	1.511	-37,04	4.679	3.053	-34,77
	Diğer	52	59	14,30	45	67	48,65	97	126	30,25
	Toplam	22.179	16.166	-27,11	19.879	16.161	-18,70	42.058	32.327	-23,14

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

ÖTS'ye Göre Genel İhracat ve İthalat

Şubat ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 3,46 oranında artmış, ithalat ise % 16,60 oranında azalmıştır. 2019 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 3,46 artarak 13 milyar 603 milyon dolar,
- İthalat, % 16,60 azalarak 15 milyar 793 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 8,38 azalarak 29 milyar 396 milyon dolar olmuştur.

Dış ticaret açığı ise, 2018 yılı Şubat ayındaki 5 milyar 789 milyon dolar seviyesinden % 62,17 oranında azalarak 2 milyar 190 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Şubat ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 86,1 olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılı Şubat ayında % 69,4 iken, 2019 yılı Şubat ayında % 86,1 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	12.434	13.170	5,92	13.148	13.603	3,46	25.582	26.773	4,65
İthalat	21.523	15.673	-27,18	18.937	15.793	-16,60	40.460	31.466	-22,23
Dış Ticaret Hacmi	33.957	28.844	-15,06	32.085	29.396	-8,38	66.042	58.239	-11,81
Dış Ticaret Dengesi	-9.089	-2.503	-72,46	-5.789	-2.190	-62,17	-14.878	-4.694	-68,45
İhr./İth. Karşılama Oranı (%)	57,8	84,0		69,4	86,1		63,2	85,1	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

ÖTS'ye göre son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki yıla göre % 6,23 oranında artış ile 169 milyar 158 milyon dolar, ithalat ise % 11,85 oranındaki azalış ile 214 milyar 53 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre % 4,69 oranında azalarak 383 milyar 211 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 79,0 olmuştur.

Tablo 5: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	1.194	1.516	26,94	1.669	1.632	-2,24	2.863	3.148	9,94
2	Hammadde (ara mallar)	5.992	6.362	6,17	6.056	6.424	6,08	12.048	12.786	6,13
3	Tüketim malları	5.215	5.212	-0,05	5.372	5.493	2,25	10.587	10.706	1,12
	Diğer	32	79	144,36	51	54	5,95	83	133	59,74
	Toplam	12.434	13.170	5,92	13.148	13.603	3,46	25.582	26.773	4,65

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 6: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	2.701	1.613	-40,28	2.507	2.392	-4,59	5.208	4.005	-23,10
2	Hammadde (ara mallar)	16.719	12.662	-24,27	14.302	11.998	-16,11	31.021	24.660	-20,51
3	Tüketim malları	2.047	1.340	-34,53	2.083	1.338	-35,77	4.130	2.678	-35,16
	Diğer	55	58	4,85	46	66	44,38	101	124	22,68
Toplam		21.523	15.673	-27,18	18.937	15.793	-16,60	40.460	31.466	-22,23

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 7: Ükelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	1.340	1.289	-3,78	1.356	1.232	-9,14	2.696	2.521	-6,48
2	İngiltere	745	937	25,76	838	858	2,36	1.584	1.795	13,37
3	İtalya	741	783	5,62	862	805	-6,66	1.604	1.588	-0,98
4	İspanya	583	610	4,58	581	742	27,74	1.164	1.351	16,13
5	İrak	637	630	-1,05	626	659	5,27	1.263	1.289	2,08
	Diğer	8.388	8.920	6,35	8.885	9.307	4,75	17.272	18.227	5,53
Toplam		12.434	13.170	5,92	13.148	13.603	3,46	25.582	26.773	4,65

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tablo 8: Ükelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Ocak			Şubat			Ocak-Şubat		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	2.049	1.709	-16,63	1.812	1.610	-11,15	3.861	3.318	-14,06
2	Çin	2.175	1.462	-32,78	1.863	1.371	-26,44	4.038	2.833	-29,85
3	Almanya	1.629	1.199	-26,42	1.662	1.352	-18,69	3.292	2.551	-22,51
4	ABD	1.120	696	-37,83	872	890	2,14	1.992	1.587	-20,34
5	Güney Kore	670	440	-34,29	461	666	44,58	1.131	1.106	-2,14
	Diğer	13.879	10.167	-26,74	12.267	9.905	-19,26	26.146	20.072	-23,23
Toplam		21.523	15.673	-27,18	18.937	15.793	-16,60	40.460	31.466	-22,23

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Ödemeler Dengesi

Cari İşlemler Hesabı

- Cari işlemler açığı, 2018 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 6.313 milyon dolar azalarak 1.437 milyon doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda, on iki aylık cari işlemler açığı 27.633 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın Aralık ayında 2.451 milyon dolar açık vermişken, bu ayda 2.505 milyon dolar fazla vermiştir.
- Bu ayda, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre 5.861 milyon dolar azalarak 1.683 milyon dolara gerilemiştir.
- Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 118 milyon dolar tutarında artarak 898 milyon dolara yükselmiştir.
- Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 197 milyon dolar azalarak 883 milyon dolar olmuştur.
- İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 131 milyon dolar azalarak 136 milyon dolara gerilemiştir.

Finans Hesabı

- Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 297 milyon dolar artarak 803 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Portföy yatırımları 1.840 milyon dolar tutarında net çıkış kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 143 milyon dolar net alış ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 672 milyon dolar net satış yaptığı görülmektedir.
- Yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar 370 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirmiştir.
- Diğer yatırımlarda 518 milyon dolar tutarında net giriş gerçekleşmiştir.
- Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 2.585 milyon dolar ve yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları 991 milyon dolar net azalış kaydetmiştir.
- Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 1.999 milyon dolar, 51 milyon dolar ve 282 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirmiştir.
- Resmi rezervlerde bu ayda 860 milyon ABD doları rezerv artışı gözlenmiştir.
- Güncellemeler sonucunda, net hata ve noksan kalemi; 2014 yılında 600 milyon doları, 2015 yılında 263 milyon dolar, 2018 Ocak-Kasım döneminde 1.151 milyon dolar azalış ve 2016 ile 2017 yılında sırasıyla 135 milyon dolar ve 58 milyon dolar artış göstermiş olup, toplam 1.821 milyon dolar azalış göstermiştir.

3) Enflasyon

2019 yılı Şubat ayında Türkiye Geneli TÜFE endeksi, bir önceki aya (Ocak 2018) göre yüzde 0,16 artarak 398,71 değerine yükselmiştir. Endeks, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 19,67 oranında artış göstermiştir. 2019 yılı Şubat ayında ana harcama grupları itibariyle en yüksek artış yüzde 2,48 ile sağlık grubunda yaşanırken, bunu yüzde 1,64 ile eğitim grubu takip etmektedir. Öte yandan en yüksek düşüş ise yüzde 4,81 ile giyim ve ayakkabı grubunda yaşanırken bunu yüzde 0,39 ile çeşitli mal ve hizmetler grubu takip etmektedir.

Tablo 9: Ana-Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları

Harcama Grubu	Şubat 2018*	Ocak 2019**
Genel	19.67	0.16
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	29.25	0.9
Alkollü İçecekler ve Tütün	2.71	0.11
Giyim ve Ayakkabı	11.62	-4.81
Konut, Su, Elektrik, Gaz ve Diğer Yakıtlar	16.56	0.01
Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	27.59	0.06
Sağlık	17.89	2.48
Ulaştırma	15.18	0.71
Haberleşme	10.92	-0.34
Eğlence ve Kültür	20.43	-0.37
Eğitim	11.60	1.64
Lokanta ve Oteller	19.79	0.87
Çeşitli Mal ve Hizmetler	28.08	-0.39

*Bir önceki yılın aynı ayına göre enflasyon değişimi

**Bir önceki aya göre enflasyon değişimi

Kaynak: TÜİK

Şekil 1: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları

Kaynak: TÜİK

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %0,09, bir önceki yılın Aralık ayına göre %0,55, bir önceki yılın aynı ayına göre %29,59 ve on iki aylık ortalamalara göre %29,97 artış gösterdi.

Şekil 2: Yİ-ÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları

Kaynak: TÜİK

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %1,89, imalat sanayi sektöründe %0,60 artış, elektrik, gaz üretim ve dağıtım sektöründe %7,43 ve su sektöründe %1,02 düşüş olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; %7,37 ile temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları, %5,50 ile basım ve kayıt hizmetleri, %4,84 ile kok ve rafine petrol ürünleri olarak gerçekleşti. Buna karşılık elektrik, gaz üretim ve dağıtım %7,43, kağıt ve kağıt ürünleri %1,68, bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler %1,66 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla azaldığı alt sektörler oldu.

Tablo 10: Sektörler İtibariyle Yİ-ÜFE Enflasyon Oranları

Ana sanayi grupları	Endeks	Aylık değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt içi ÜFE	425,26	0,09	0,55	29,59	29,97
Ara mali	461,55	0,05	0,56	30,39	33,10
Dayanıklı tüketim mali	301,73	-0,05	0,97	22,60	21,69
Dayanısız tüketim mali	343,71	1,48	1,90	24,66	19,09
Enerji	556,90	-2,97	-4,20	39,78	47,73
Sermaye mali	376,37	0,22	2,13	30,69	30,75

Kaynak: TÜİK

4) İşgücü Piyasası

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 706 bin kişi artarak 3 milyon 981 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 2 puanlık artış ile %12,3 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 2,1 puanlık artış ile %14,3 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 4,3 puanlık artış ile %23,6 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 2,1 puanlık artış ile %12,6 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 201 bin kişi azalarak 28 milyon 314 bin kişi, istihdam oranı ise 0,8 puanlık azalış ile %46,5 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 274 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 72 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %17,7'si tarım, %20'si sanayi, %6,5'i inşaat, %55,8'i ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,9 puan, inşaat sektörünün payı 1,1 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0,8 puan, hizmet sektörünün payı 1,2 puan arttı.

İşgücü 2018 yılı Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 505 bin kişi artarak 32 milyon 295 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,2 puan artarak %53 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,3 puanlık artışla %72,4, kadınlarda da 0,3 puanlık artışla %34,1 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 228 bin kişi azalarak 28 milyon 591 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0,4 puan azalarak %47 oldu. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 144 bin kişi artarak 3 milyon 907 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0,4 puan artarak %12 oldu.

Tablo 11: Nüfusun İşgücü Durumu (Mevsim Etkisinden Arındırılmamış, Bin Kişi)

Yıllar	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşsizlik Oranı (15 ve yukarı yaş) (%)	Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	Genç Nüfusta (15-24 yaş) İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2008	22.899	20.604	2.295	10,0	12,3	23,3	40,4
2009	23.710	20.615	3.095	13,1	16,0	21,9	39,8
2010	24.594	21.858	2.737	11,1	13,7	19,6	41,3
2011	25.594	23.266	2.328	9,1	11,3	16,3	43,1
2012	26.141	23.937	2.204	8,4	10,3	17,9	43,6
2013	27.046	24.601	2.445	9,0	10,9	17,4	43,9
2014	28.786	25.933	2.853	9,9	12,0	20,2	45,5
2015	29.678	26.621	3.057	10,3	12,4	19,2	46,0
2016	30.535	27.205	3.330	10,9	13,0	24,0	46,3
2017	31.643	28.189	3.454	10,9	13,0	19,2	47,1
2018 Kasım	32.295	28.314	3.981	12,3	14,3	23,6	46,5

Kaynak: TÜİK

5) Kapasite Kullanım Oranları ve Üretim Endeksleri

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Şubatta bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak yüzde 74,0 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,2 puan azalarak yüzde 74,1'e indi.

Tablo 12: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Aylar	2018	2019
Ocak	78,2	74,4
Şubat	77,8	74,0
Mart	77,8	
Nisan	77,3	
Mayıs	77,9	
Haziran	78,3	
Temmuz	77,1	
Ağustos	77,8	
Eylül	76,2	
Ekim	75,4	
Kasım	74,1	
Aralık	74,1	

Kaynak: TCMB

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, 2018 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,1, imalat sanayi sektörü endeksi %10,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,2 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, 2018 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %0,1 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %1,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,8 azaldı.

2018 yılı dördüncü çeyreğinde takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7,5 azaldı. Bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise %5,2 azaldı.

Tablo 13: Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları, Aralık 2018 (2015=100)

Sektörler ve ana sanayi grupları	Arındırılmamış	Takvim etkisinden arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış	
	Endeks	Endeks	Yıllık değişim (%)	Endeks	Aylık değişim (%)
Toplam sanayi	117,3	117,7	-9,8	108,5	-1,4
Madencilik ve taşocakçılığı	115,6	116,8	-2,1	112,2	0,1
İmalat sanayi	117,2	117,8	-10,8	107,8	-1,6
Elektrik, gaz, buhar	119,0	118,0	-1,2	113,5	-0,8
Ara malı	104,9	104,7	-14,9	101,8	-1,2
Dayanıklı tüketim malı	117,1	117,3	-8,9	109,9	-7,4
Dayanısız tüketim malı	121,0	122,0	-6,4	113,0	-0,4
Enerji	118,0	117,4	-0,3	113,6	-0,7
Sermaye malı	137,8	139,7	-8,6	112,6	-2,2
Düşük teknoloji	115,4	115,6	-9,8	108,3	-1,7
Orta düşük teknoloji	107,6	107,3	-19,2	100,2	-3,0
Orta yüksek teknoloji	115,4	116,2	-9,6	109,4	-0,6
Yüksek teknoloji	190,6	198,5	15,3	138,9	1,3

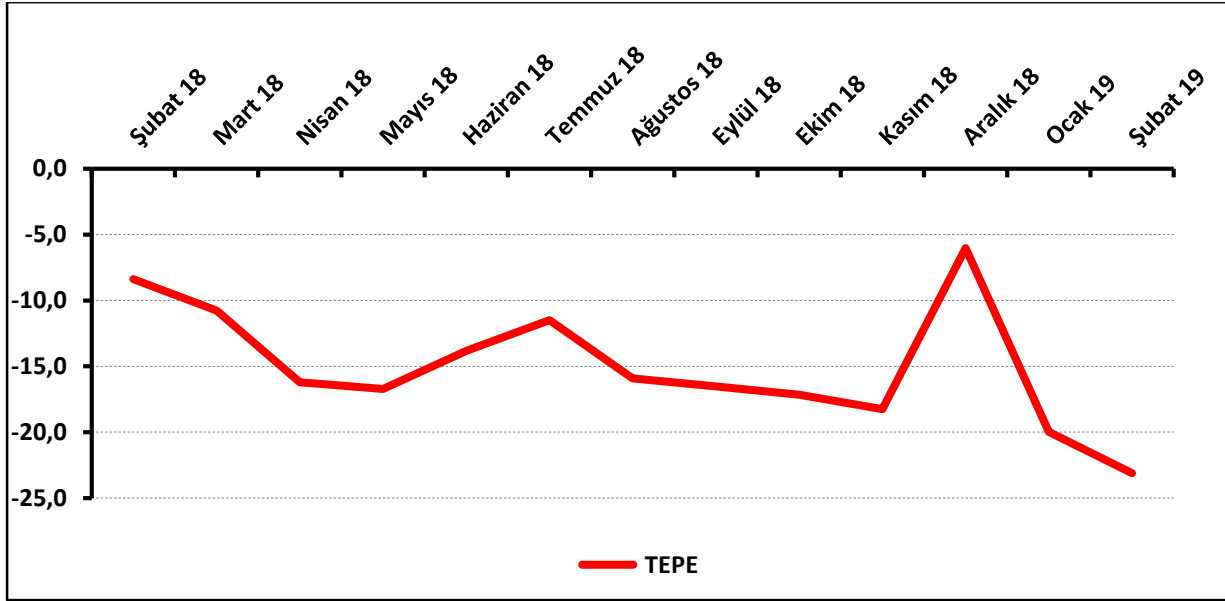
Kaynak: TÜİK

6) Güven Endeksleri

TEPAV Perakende Güven Endeksi, Şubat ayında bir önceki aya göre 3,1 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 14,7 puan azaldı. Perakende güveninin geçen yıla ve geçen aya göre azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü, Şubat ayında perakende güveninde en fazla düşüş gösteren sektör oldu. Sektörde, endeksin tüm alt göstergelerinde olumsuz gelişmeler yaşanırken, özellikle önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki kötüleşmenin etkili olduğu görüldü. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şubat ayında -23,1 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 14,7 puan, geçen aya göre ise 3,1 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

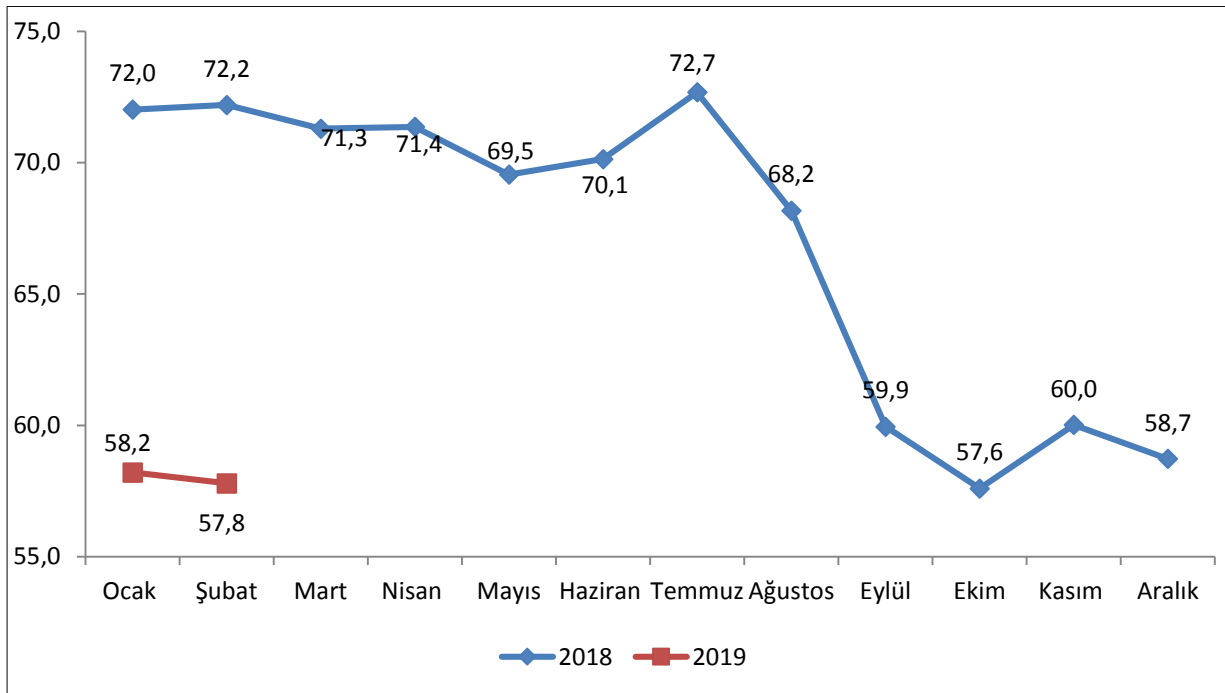
Şekil 3: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

Kaynak: TEPAV

2019 Ocak ayında 58,2 olan Tüketici Güven Endeksi, 2019 Şubat ayında 0,4 puan azalarak 57,8 seviyesine gerilemiştir. Böylelikle, geçtiğimiz ay gösterdiği azalma eğilimine devam etmektedir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 14,4 puan azalış göstermiştir.

Şekil 4: Tüketici Güven Endeksi

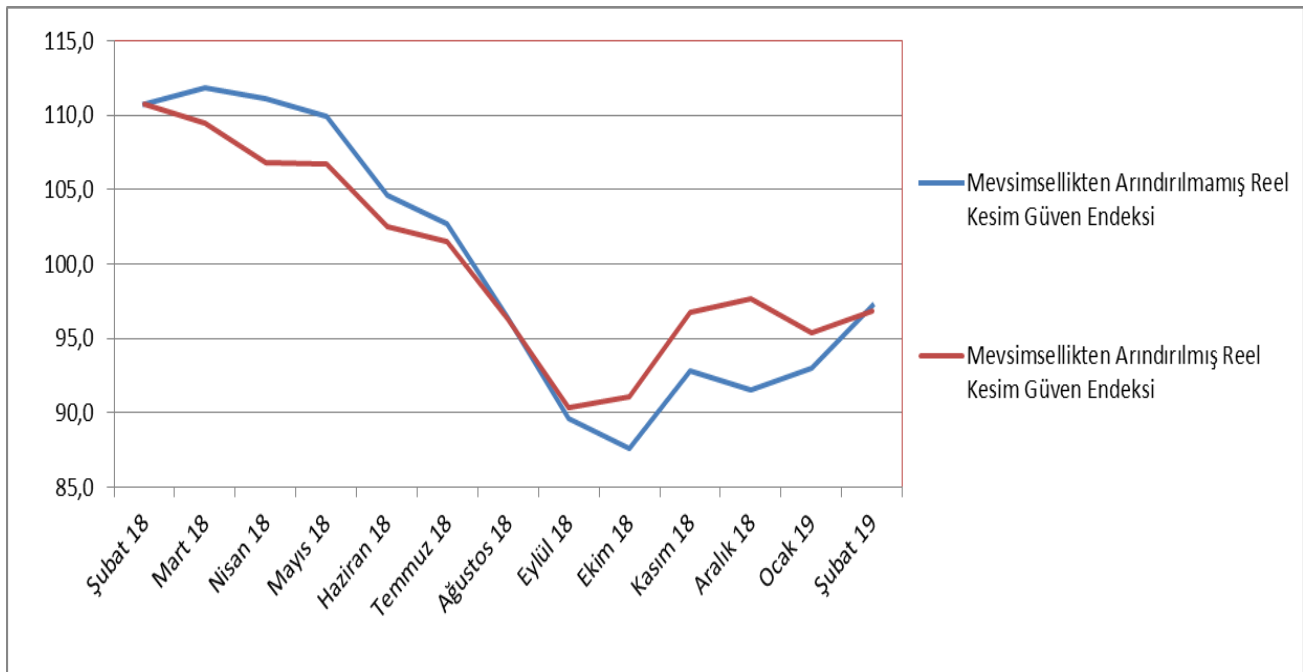
Kaynak: TÜİK

Şubat ayında Reel Kesim Güven Endeksi bir önceki aya göre yüzde 4,5 oranında artmıştır. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 12,3 oranında azalmıştır. Mevsimlikten arındırılmış Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE-MA) ise bir önceki aya göre yüzde 1,6 oranında artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 12,5 oranında azalmıştır.

Endeksi oluşturan yayılma endeksleri incelendiğinde, mevcut toplam sipariş miktarı ve son 3 ay toplam sipariş miktarı bir önceki aya göre düşüş gösterirken, mevcut mamul mal stok miktarı, gelecek 3 ay için toplam istihdam, son 3 ay toplam sipariş miktarı, gelecek 3 ay için ihracat sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması ve genel gidişat endekslerinin bir önceki aya göre artış gösterdiği görülmektedir.

Şekil 5: Reel Kesim Güven Endeksi

Kaynak: TCMB

Ekonomik güven endeksi Ocak ayında 78,5 iken, Şubat ayında %1,2 oranında artarak 79,4 oldu. Ekonomik güven endeksindeki artış, reel kesim (imalat sanayi) ve hizmet sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Şubat ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 96,9 değerine ve hizmet sektörü güven endeksi 79,5 değerine yükseldi. Şubat ayında tüketici güven endeksi 57,8 değerine, perakende ticaret güven endeksi 90,8 değerine, inşaat sektörü güven endeksi ise 51,8 değerine geriledi.

Şekil 6: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

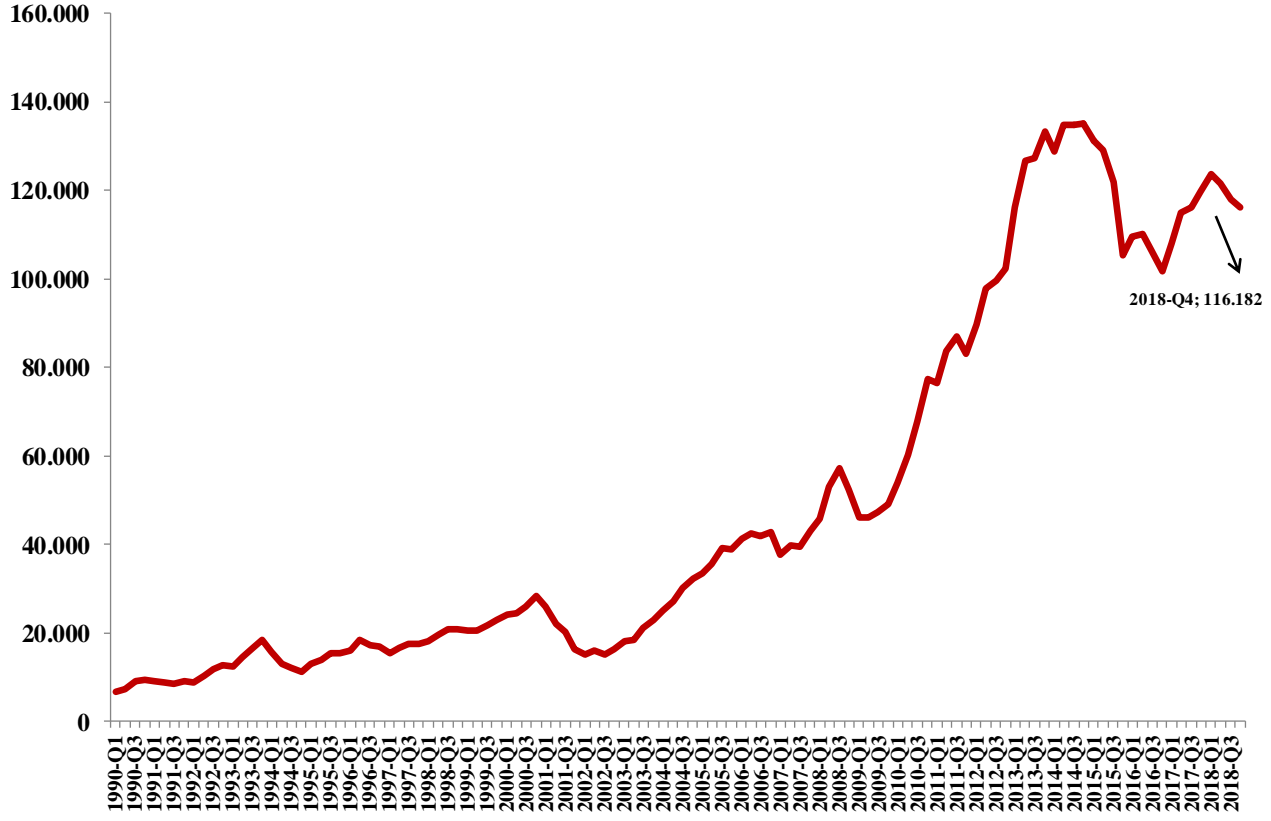
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri

Kısa vadeli dış borç stoku 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla 2017 yılsonuna göre 3,5 milyar ABD doları azalmış ve yaklaşık 116,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku 10,3 milyar ABD doları azalarak 56,9 milyar ABD dolarına gerilerken, diğer sektörler kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku 2,6 milyar ABD doları artarak 53,4 milyar ABD dolarına yükselmiştir.

Kısa vadeli dış borç stokunun %49'u bankalar kaynaklı borçlardan oluşmaktadır. Bankalar kaynaklı borçların %19,3'ü ise krediler oluşturmaktadır. Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla yaklaşık 11 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, kısa vadeli kredilerde 2017 yılsonuna göre %37,3'lük bir düşüş yaşandığı anlamına gelmektedir. Aynı dönemde yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı %3,8 oranında, banka mevduatları %23,2 oranında azalırken, TL cinsinden mevduatları %7 oranında artmıştır.

Diğer sektörlerin yurt dışından sağladığı kısa vadeli borçlar ise 2017 yılsonuna göre %5,2 oranında artarak 53,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 7: Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

Kaynak: TCMB

Tablo 14: Kısa Vadeli Dış Borç Stokunun Dağılımı (Milyon Dolar)

	2016				2017				2018			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
MERKEZ BANKASI	173	157	131	399	1.382	1.390	1.298	1.753	1.437	1.826	6.706	5.914
BANKER KREDİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MUHABİR AÇIKLARI	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
MEVDUAT	173	157	131	399	1.382	1.390	1.298	1.752	1.437	1.826	6.706	5.914
GENEL HÜKÜMET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BANKALAR	71.540	69.482	66.546	60.728	64.590	67.185	67.286	67.195	69.440	66.795	60.515	56.895
KREDİLER	19.601	18.936	16.647	14.700	15.414	15.656	16.490	17.533	16.917	17.021	13.803	11.001
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	19.055	19.401	18.752	16.671	16.773	18.011	19.003	19.583	20.756	19.086	18.976	18.833
BANKA MEVDUATI	18.780	17.176	16.679	17.192	18.197	18.789	18.474	16.952	17.315	17.283	16.818	13.016
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	14.104	13.969	14.468	12.165	14.206	14.729	13.319	13.127	14.452	13.405	10.918	14.045
DiĞER SEKTÖRLER	37.816	40.667	39.458	40.482	41.992	46.262	47.701	50.750	52.810	52.964	50.815	53.373
TİCARİ KREDİLER	33.031	35.348	34.452	36.440	37.784	41.121	42.460	44.827	46.488	47.000	45.380	47.625
İTHALAT BORÇLARI	29.318	31.766	30.824	32.773	34.148	37.319	38.543	40.655	42.080	42.608	40.313	39.852
PREF.&PEŞİN İHRACAT	3.713	3.582	3.628	3.667	3.636	3.802	3.917	4.172	4.408	4.392	5.067	7.773
DiĞER KREDİLER	4.785	5.319	5.006	4.042	4.208	5.141	5.241	5.923	6.322	5.964	5.435	5.748
KAMU	0	0	213	241	247	183	188	84	0	0	0	0
ÖZEL	4.785	5.319	4.793	3.801	3.961	4.958	5.053	5.839	6.322	5.964	5.435	5.748
TOPLAM	109.529	110.306	106.135	101.609	107.964	114.837	116.285	119.698	123.687	121.585	118.036	116.182

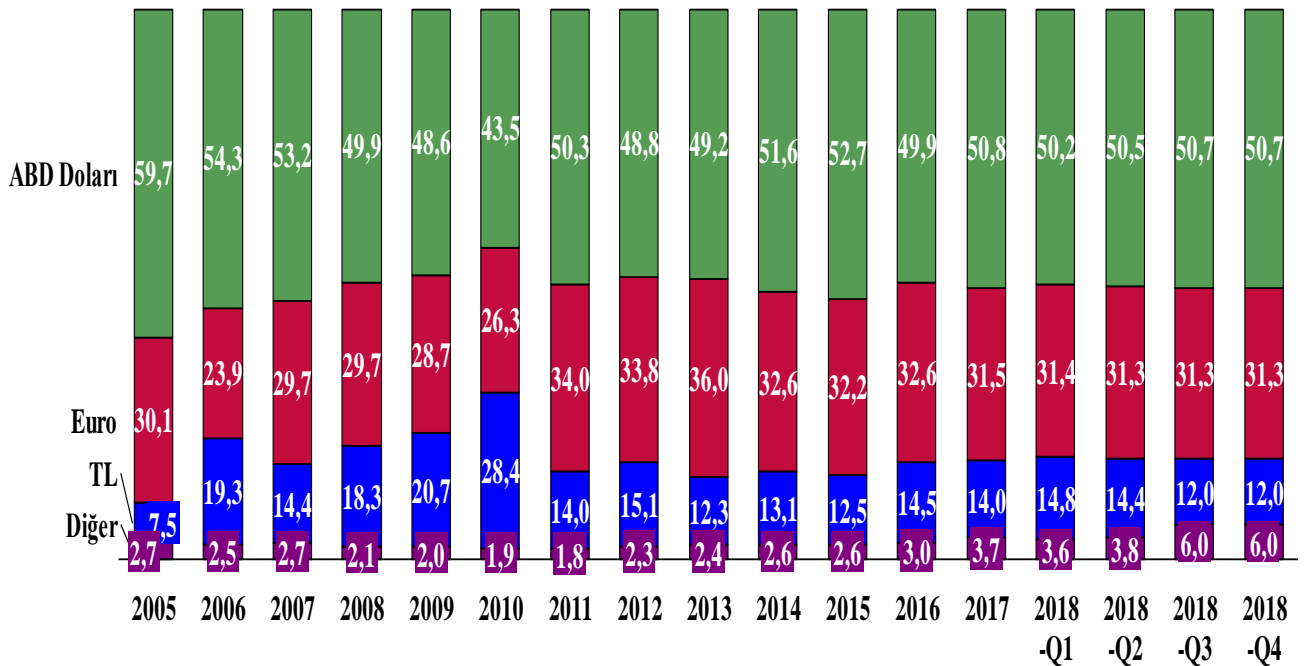
Kaynak: TCMB

Kısa vadeli dış borç stokunun borçlu bazında dağılımı incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün borcunun 2018 Aralık ayı itibarıyla, 2017 yılsonuna göre %1,7 oranında arttığı ve 22,5 milyar ABD dolarına yükseldiği görülmektedir. Kısa vadeli dış borç stokunun %75,6'sını oluşturan özel sektörün kısa vadeli dış borç stoku ise 2018 Aralık ayında, 2017 yılsonuna göre %8,4 oranında azalmış ve 87,8 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Alacaklı bazında dağılım incelendiğinde ise özel kredi alacaklıların %37'sini oluşturan parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçların 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla, bir önceki yılsonuna göre %17,6 oranında azaldığı ve 42,8 milyar ABD dolarına gerilediği görülmektedir. Aynı dönemde parasal olmayan kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar ise %9,5 oranında artmış ve 72,8 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 Aralık ayı itibarıyla 99 milyon ABD doları olan tahvil ihraçlarının 2017 yılsonuna göre %10,8 oranında azaldığı görülmektedir.

Kısa vadeli dış borç stokunun 2005 – 2018:Q4 dönemindeki döviz kompozisyonu incelendiğinde, 2005 yılına kıyasla yaklaşık yüzde 9 puan azalmakla birlikte, ABD dolarının payının, euro ve diğer dövizlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. 2018 yılı Aralık ayı itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun %50,7'si ABD doları, %31,3'ü Euro, %12'si TL ve %6'sı da diğer döviz cinslerinden oluşmaktadır.

Şekil 8: Kısa Vadeli Dış Borç Stokunun Döviz Kompozisyonu, %

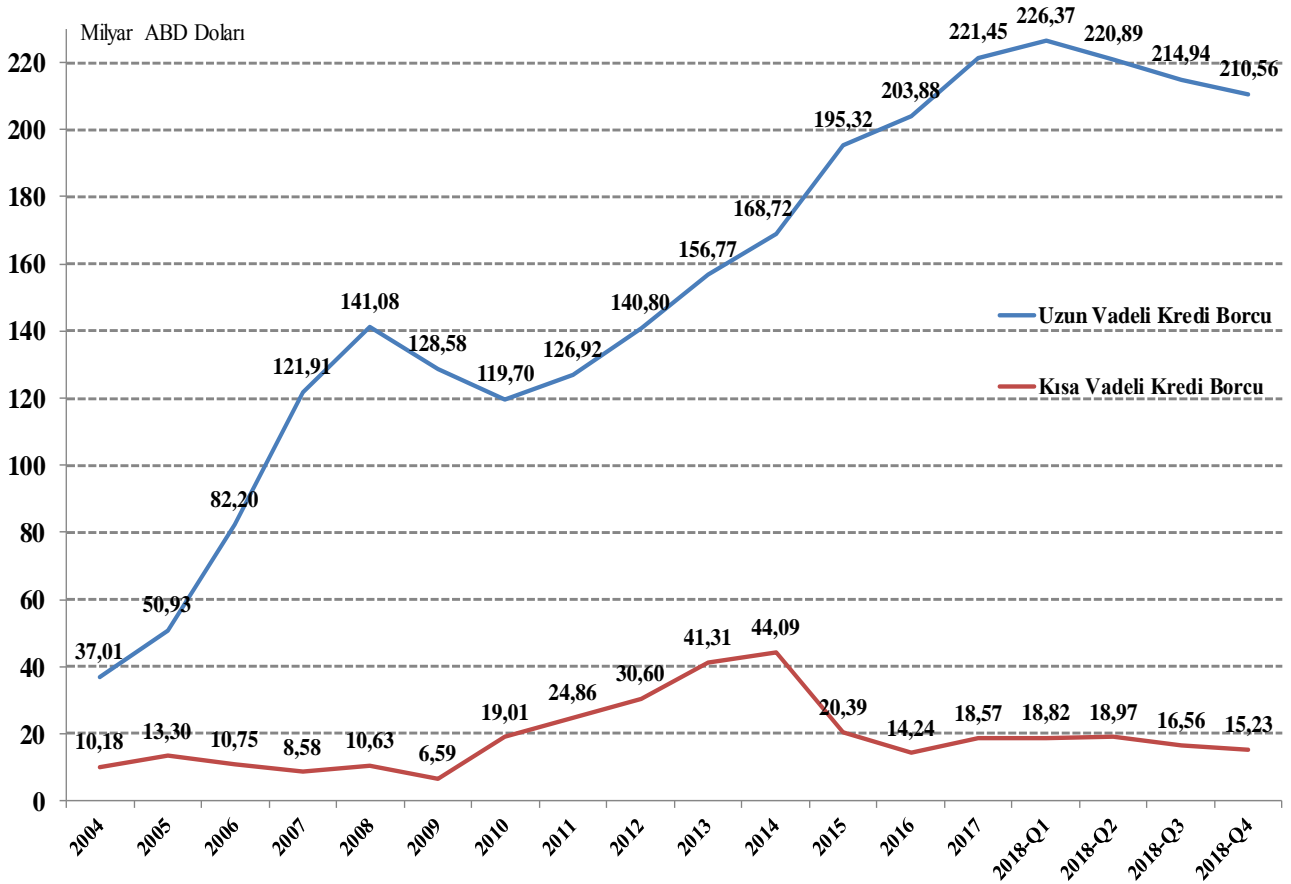

Kaynak: TCMB

8) Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borç İstatistikleri

2018 yılı Aralık sonu itibarıyla özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcu 2017 yılsonuna göre %4,9 (~10,9 milyar dolar) azalarak yaklaşık 210,6 milyar ABD doları olmuştur. Aynı dönemde kısa vadeli kredi borcu ise %18'lik bir düşüşle 15,2 milyar ABD doları seviyesine gerilemiştir. Böylelikle toplam kredi borcu yaklaşık 14,2 milyar ABD doları azalarak 225,8 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 9: Özel Sektörün Yurt Dışından Sağladığı Kredi Borcu (Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB

Özel sektörün yurt dışından sağladığı uzun vadeli kredi borcunun borçluya göre dağılımı incelendiğinde, finansal kesimin kredi borcunun (%48,9), finansal olmayan kesimin kredi borcundan (%51,1) daha az olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 2014 yılından 2018 yılının ikinci çeyreğine kadar uzun vadeli krediler içinde finansal kesimin payının, finansal olmayan kesimin payından daha yüksek bir seviyede olduğu görülmektedir. Büyük çoğunluğunu bankaların oluşturduğu finansal kesimin uzun vadeli kredi borcu, 2017 yılsonuna göre 11,5 milyar ABD doları azalarak 102,9 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Finansal olmayan kuruluşların borcu ise 2017 yılsonuna göre 662 milyon ABD doları artmış ve 107,7 milyar ABD doları olmuştur.

Alacaklıya göre dağılım verileri, tahvil alacaklıları hariç toplam kredi borcunun büyük ölçüde özel alacaklılara olan borçlardan oluştuğunu göstermektedir (%85,7). Özel alacaklıların uzun vadeli kredi borcu 2018 yılı Aralık ayı sonunda, 2017 yılsonuna göre 2,7 milyar ABD doları azalarak 146,8 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiş ve böylelikle toplam uzun vadeli kredilerdeki payı %69,7 olmuştur. Tahvil hariç toplam kredi borcunun %14,3'ünü oluşturan resmi alacaklar ise 24,5 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 15: Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu (Borçlu ve Alacaklıya Göre Dağılım, Milyar Dolar)

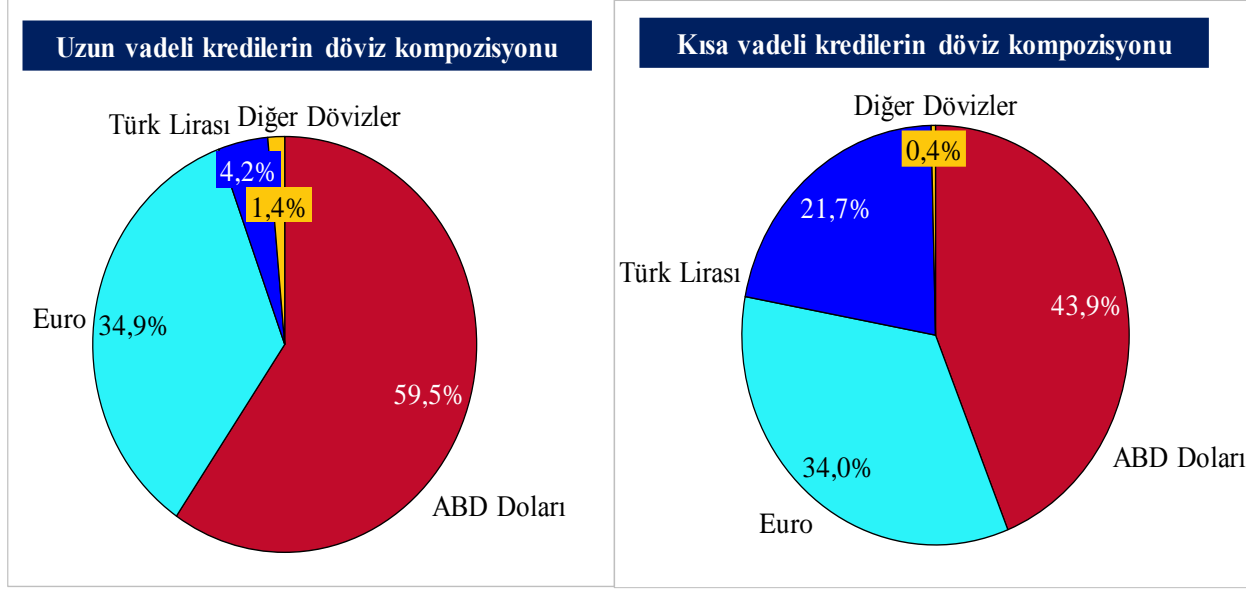
(Milyar ABD doları)	2013	2014	2015	2016	2017	2018-Q1	2018-Q2	2018-Q3	2018-Q4
Borçluya Göre Dağılım	156,77	168,72	195,32	203,88	221,45	226,37	220,89	214,94	210,56
I- Finansal	72,89	84,86	105,21	106,04	114,41	116,51	113,04	107,13	102,86
i- Bankalar	54,64	65,71	85,79	86,97	95,74	96,96	94,65	88,91	84,88
- Krediler	38,50	43,95	63,34	62,44	65,28	65,02	63,98	58,87	56,37
- Tahvil	16,14	21,76	22,45	24,53	30,46	31,94	30,67	30,04	28,51
ii- Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar	18,25	19,14	19,42	19,07	18,67	19,55	18,40	18,21	17,98
- Krediler	16,09	15,17	14,91	13,46	13,19	13,61	13,33	13,20	12,99
- Yabancı Sermaye Sayılan Krediler	0,67	0,86	0,95	0,89	0,91	0,88	0,82	0,77	0,75
- Tahvil	1,50	3,12	3,56	4,73	4,57	5,06	4,24	4,24	4,24
II-Finansal Olmayan	83,88	83,86	90,11	97,83	107,04	109,87	107,85	107,81	107,70
- Krediler	71,91	70,49	73,63	79,28	85,66	88,74	87,23	87,85	87,59
- Yabancı Sermaye Sayılan Krediler	8,30	8,06	10,30	12,40	13,99	13,72	13,19	13,02	13,20
- Ticari Krediler	0,33	0,31	0,41	0,42	0,42	0,44	0,44	0,46	0,44
- Tahvil	3,35	5,00	5,77	5,73	6,97	6,97	6,99	6,49	6,47
Alacaklıya Göre Dağılım	156,77	168,72	195,32	203,88	221,45	226,37	220,89	214,94	210,56
I- Resmi Alacaklılar	20,21	20,41	21,76	22,91	29,95	30,26	27,57	25,34	24,50
II- Özel Alacaklılar	115,58	118,42	141,77	145,98	149,50	152,14	151,42	148,82	146,84
i- Yabancı Ticari Bankalar	68,13	71,48	88,32	88,31	87,28	87,74	89,04	86,20	83,29
ii- Yerleşik Bankaların Yurtdışı Şube ve İştirakleri	24,26	25,18	27,96	29,83	33,15	35,45	34,51	35,10	35,77
iii- Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar	12,60	12,32	15,34	16,13	15,91	16,08	14,93	14,64	14,86
iv- Finansal Olmayan	10,59	9,44	10,15	11,71	13,15	12,87	12,95	12,89	12,92
III- Tahvil Alacaklıları	20,98	29,89	31,78	34,99	42,00	43,97	41,90	40,78	39,22

Kaynak: TCMB

Uzun vadeli kredi borcunun döviz kompozisyonuna bakıldığında, özel sektörün yurt dışından ağırlıklı olarak ABD doları cinsinden borçlandığı görülmektedir. ABD doları cinsinden borçların, toplam kredi borçları içindeki payı 2017 yılsonuna göre 1,1 yüzde puan artmış ve 2018 yılı Aralık sonu itibarıyla %59,5 olmuştur. Bunun ardından sırasıyla, %34,9 ile Euro, %4,2 ile Türk Lirası ve %1,4 ile diğer dövizler gelmektedir.

Kısa vadeli kredi borcunun döviz kompozisyonuna bakıldığında da ağırlığın ABD doları cinsinden kredilerde olduğu görülmektedir. ABD doları cinsinden borçların, toplam kısa vadeli kredi borçları içindeki payı 2017 yılsonuna göre 4,8 yüzde puan azalarak 2018 yılı Aralık sonu itibarıyla %43,9 olmuştur. Bunun ardından sırasıyla, %34 ile Euro, %21,7 ile Türk Lirası ve %0,4 ile de diğer dövizler gelmektedir.

Şekil 10: Özel Sektörün Yurt Dışından Borçlandığı Kredilerin Döviz Kompozisyonu

Kaynak: TCMB

9) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2019 yılı Ocak ayında kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %30,24 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %30,24 kurulan kooperatif sayısı %4,71 oranında artmış olup gerçek kişi ticari işletme sayısı %7,75 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %5,95 oranında azalış olup kapanan kooperatif sayısında %20,44 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %68,38 oranında artış olmuştur.

Kapanan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %12,84 azalış oldu.

- 2019 yılı Ocak ayında, 2018 yılı Ocak ayına göre kurulan şirket sayısı %13,18 kurulan kooperatif sayısı %7,29 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısında %37,76 oranında azalmıştır.
- 2019 yılı Ocak ayında, kapanan şirket sayısı 2018 yılının aynı ayına göre %12,84 kapanan kooperatif sayısında %19,90 oranında azalış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %6,56 oranında artış olmuştur.

Tablo 16: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri, Ocak 2019

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	OCAK 2019	ARALIK 2018	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	OCAK 2018	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	8.278	6.356	30,24	9.535	-13,18
	Kooperatif	89	85	4,71	96	-7,29
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.073	3.331	-7,75	4.937	-37,76
Tasfiye	Şirket	1.614	1.504	7,31	1.483	8,83
	Kooperatif	52	62	-16,13	54	-3,70
Kapanan	Şirket	1.927	2.049	-5,95	2.211	-12,84
	Kooperatif	165	137	20,44	206	-19,90
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.987	1.774	68,38	2.803	6,56

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Tablo 1: 2019 Şubat Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 28 ŞUBAT			1 OCAK - 28 ŞUBAT		
	2018	2019	Değ. (%)	2018	2019	Değ. (%)
Çelik	11	8	-30	26	9	-62
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	20	685	3.337	38	853	2143
Demir ve Demir Dışı Metaller	236	51	-78	468	84	-81
Deri ve Deri Mamulleri	2	0,6	-73	5	0,6	-89
Elektrik Elektronik	245	634	158	647	1.945	200
Fındık ve Mamulleri	770	469	-39	1.003	1.055	5
Halı	15	41	172	39	41	3
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	8.782	11.134	26	18.983	20.555	8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	921	625	-32	1.581	1.242	-21
İklimlendirme Sanayii	8	19	139	103	172	66
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	281	37	-87	659	131	-80
Kuru Meyve ve Mamulleri	12.615	13.621	8	26.227	26.584	1
Madencilik Ürünleri	19	0	-100	220	0	-100
Makine ve Aksamları	623	536	-13	802	1.582	97,
Meyve Sebze Mamulleri	304	182	-40	630	277	-56
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	234	177	-24	415	351	-15
Otomotiv Endüstrisi	9	20	126	12	43	256
Savunma ve Havacılık Sanayii	0	30		0	30	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	909	136	-85	2.521	250	-90
Tekstil ve Hammaddeleri	1.739	1.730	-0,5	4.120	3.519	-14
Yaş Meyve ve Sebze	474	139	-70	1.199	189	-84
Zeytin ve Zeytinyağı	0	0		0	0	
TOPLAM	28.222	30.282	7,3	59.709	58.921	-1,32

Kaynak: TİM

Malatya'nın 2019 yılı Şubat ayı ihracat tutarı yaklaşık 30,2 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2018 yılı Şubat ayının ihracat rakamı olan 28,2 milyon Dolara göre % 7,3 artış anlamına gelmektedir. 2019 yılı Şubat ayında ihracat aynı yılın Ocak ayına göre % 5,74 artış kaydetmiştir. 2019 yılı 2 aylık toplamda ise Malatya'nın ihracatı 58,9 milyon Dolar olup 2018 yılı 2 aylık ihracat tutarı olan 59,7 milyon Dolara göre %1,32 azalma göstermiştir.

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

Tablo 2: 2019 Yılı Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

Aylar	Kuru Kayısı		Kayısı Çekirdeği	
	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)
Ocak	20.847.845	8.275.925	1.913.769	900.623
Şubat	22.676.805	9.064.955	1.204.191	614.579
Toplam	43.524.650	17.340.880	3.117.960	1.515.202

Kaynak: TİM

Malatya'nın ithalat istatistikleri ise Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: 2019 Yılı Şubat Ayı Malatya İthalat İstatistikleri (Dolar)

Fasıl Adı	İthalat
Tarım ve hayvancılık	2.458.314
Gıda ürünleri ve içecek	492.860
Giyim eşyası	258.454
Kağıt ve kağıt ürünleri	91.737
Kimyasal madde ve ürünler	498.900
Plastik ve kauçuk ürünleri	135.280
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	64.517
Ana metal sanayi	43.127
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	1.056
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	778.714
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli mekine ve cihazlar	61.204
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	18.858
Diğer ulaşım araçları	147.423
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	61.053
TOPLAM	5.111.497

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya’da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 4 vermektedir.

Tablo 4: Malatya’da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi		Sabit Yatırım (Milyon TL)		İstihdam	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Aralık	11	10	969	94	864	297
Toplam	115	94	2.020	913	4.924	8.072

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Tablo 5: 2019 Ocak Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2019 OCAK (BİR AYLIK)									2018 OCAK (BİR AYLIK)						
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN	
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
35	0	24	3	0	9	2	15	41	3	32	13	0	5	3	10

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri

Tablo 6: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	4.097	14.231	8.865	11.551	15.523
Şubat	3.861	17.605	7.358	6.510	
Mart	7.132	12.571	7.001	6.432	
Nisan	5.988	7.679	2.382	8.525	
Mayıs	4.177	13.551	6.916	8.040	
Haziran	10.984	8.928	5.520	3.281	
Temmuz	15.496	6.932	5.651	14.359	
Ağustos	14.695	15.918	2.791	15.141	
Eylül	17.434	9.943	3.848	11.072	
Ekim	14.104	9.446	16.979	29.973	
Kasım	24.520	10.041	7.340	25.853	
Aralık	22.584	12.230	6.174	21.091	
TOPLAM	145.072	139.077	80.770	161.829	

Kaynak: TBB

Tablo 7: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2015	2016	2017	2018	2019
Ocak	3.001	2.554	4.162	4.136	12.259
Şubat	3.119	4.290	3.340	7.920	
Mart	2.582	2.739	4.396	3.742	
Nisan	2.487	2.402	3.882	6.036	
Mayıs	2.908	2.830	4.291	5.461	
Haziran	3.522	3.953	4.164	5.954	
Temmuz	4.091	3.892	4.185	6.794	
Ağustos	3.291	3.814	4.278	7.445	
Eylül	3.722	4.578	4.175	14.184	
Ekim	4.299	3.683	6.352	9.599	
Kasım	4.284	4.462	4.143	13.098	
Aralık	4.132	4.465	3.703	7.803	
TOPLAM	41.439	43.662	51.071	92.173	

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 8: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2017	2018			2019		
	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	831	287	420	707	233	417	650
Şubat	842	304	444	748			
Mart	1.130	358	526	884			
Nisan	920	306	440	746			
Mayıs	964	371	601	972			
Haziran	736	386	515	901			
Temmuz	939	395	607	1.002			
Ağustos	975	414	524	938			
Eylül	1.503	553	637	1.190			
Ekim	1.012	653	676	1.329			
Kasım	1.035	311	394	705			
Aralık	1.097	596	606	1.202			
Toplam	11.984	4.934	6.390	11.324			

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 9: 2019 Ocak Ayında Malatya’da Marka ve Patent Başvuru İstatistikleri

Tür/Ay	2019 Ocak
Patent Başvuru Sayısı	1
Faydalı Model Başvuru Sayısı	2
Marka Başvuru Sayısı	23
Tasarım Başvuru Sayısı	1

Kaynak: Türk Patent

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- TCMB
- Ticaret Bakanlığı
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu